

ДНЕВНИКЪ

(стенографски)

на

XIX^{то} обикновено Народно събрание

Първа редовна сесия

15. заседание, сбота, 13 ноември 1920 г.

(Открито въ 9 ч. 45 м. прѣди пладне)

Прѣдседателъ: Моля секретаря г. Консуловъ да прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Секретарь д-ръ И. Консуловъ (з): (Прочита списъка. Отъ заседанието сж отсъствуваха народнитѣ прѣдставители: Арифъ Агушевъ, Димитъръ Анастасовъ, Стефанъ Багърджиевъ, Юсуфъ Бергански, Стефанъ С. Бобчевъ, Тодоръ Булевъ, Григоръ Василевъ, Асѣнъ Вапцаровъ, Василь Величковъ, д-ръ Тодоръ Гатевъ, д-ръ Никола Генадиевъ, Иванъ Гешовъ, Георги Данаиловъ, д-ръ Петъръ Джидровъ, Иванъ Димитровъ, Никола Дѣйковъ, Антоанъ Ивановъ, Коста Илиевъ, Христо Кабакчиевъ, Коста Каневъ, Иванъ Ковачевъ, Никола Ковачевъ, Величко Кознички, Петъръ Кораковъ, Никола Кълевъ, Моши Личевъ, Александъръ Людскановъ, Михаилъ Маджаровъ, Рашко Маджаровъ, Калю Малевъ, Александъръ Малиновъ, Стефанъ Маневъ, д-ръ Ганчо Марковъ, Цою Матовъ, Недѣлчо Михалевъ, Владимиръ Молловъ, д-ръ Христо Мутафовъ, Михаилъ Нековъ, д-ръ Петъръ Ораховацъ, Паскалъ Паскалевъ, Никола Пеневъ, Георги Поповъ, Стоянъ Поповъ, Янко Сакъзовъ, д-ръ Марко Сапаревъ, Митю Семовъ, Коста Сидеровъ, Иванъ Симеоновъ, Димитъръ Стоевъ, Петко Стояновъ, Теодоръ Теодоровъ, Желю Тончевъ, Апостолъ Урумовъ, Хюсни Хасановъ, Стойчо Христовъ, Иванъ Цапковъ, Александъръ Чапрашиковъ, Крумъ Чапрашиковъ и Илиа Януловъ)

Прѣдседателъ: (Звънъ) Отъ 216 народни прѣдставители приежтствуватъ 117. Нужниятъ кворумъ е палице. Засѣданието се открива.

Съобщавамъ на народното прѣдставителство, че бюрото на Камарата е разрѣшило отпускъ за днесъ на народния прѣдставител г. Асѣнъ Вапцаровъ.

Бюрото е разрѣшило отпускъ за днесъ на народния прѣдставител г. Рашко Маджаровъ.

Бюрото е извинило отсъствията на народния прѣдставител г. Алексн Сираковъ на 1, 2, 3, 6, 8 и 9 т. м.

Приетъ живаме къмъ дневния редъ.

Първата точка отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за издирване на прѣдмети и цѣнности, отнети, иззети или секвестирани въ Гърция, Ромъния и Сърбия прѣзъ врѣме на войната 1915—1918 г.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь д-ръ К. Консуловъ (з): (Чете)

ЗАКОНЪ

за издирване на прѣдмети и цѣнности, отнети, иззети или секвестирани въ Гърция, Ромъния и Сърбия прѣзъ врѣме на войната 1915—1918 г.

„Чл. 1. Всѣки български подданикъ, който притежава прѣдмети отъ всѣкакъвъ видъ или цѣнности, отнети, иззети или секвестирани въ окупираниѣ територии на Гърция, Ромъния и Сърбия прѣзъ врѣме на войната 1915—1918 г., е длъженъ, въ тримѣсеченъ срокъ отъ влизането въ сила на настоящия законъ, да съобщи за това на мѣстното общинско управление, като опише подробно находящитѣ се у него прѣдмети и цѣнности.

„Чл. 2. Общинскитѣ управления сж длъжни да изпращатъ веднага въ Министерството на вътрѣшнитѣ работи подаденитѣ до тѣхъ съобщения.

„Чл. 3. Български подданикъ, който не изпълни задължението по чл. 1 отъ настоящия законъ, се наказва като укривател по чл. 338 отъ наказателния законъ.“

Прѣдседателъ: Които приематъ законопроекта на трето четене тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, моля, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство, приема се.

Слѣдната точка отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за дѣтската литература.

Моля г. докладчика да го прочете.

Секретарь д-ръ К. Консуловъ (з): (Чете)

ЗАКОНЪ

за дѣтската литература.

„Чл. 1. Министерството на народното просвѣщение има върховния надзоръ надъ всички книги и списания, прѣд-назначени за дѣца и юноши.

„Чл. 2. Никой не може да редактира и издава книги или списания за дѣца и юноши безъ прѣдварително разрѣшение отъ Министерството на народното просвѣщение.

„Чл. 3. Забранява се издаването на книги и периодически издания за дѣца и юноши: а) съ неморално съдържание, б) съ явна и грубо партийна тенденция, в) съ която би се будило дѣленне, умраза, съсловна несправедливост и ожесточение между дѣцата.

„Чл. 4. Веѣка печатница, която печати книги или списания, прѣднизначени за дѣца и юноши, се задължава да изпраща, веднага слѣдъ отпечатването, въ министерството по 2 екземпляра за прѣгледъ. Неизпълнителитѣ на това се глобяватъ отъ 1.000—5.000 л. Праткитѣ ставатъ съ двоенъ ошкъ, единтъ отъ които, завѣренъ отъ министерството, се повръща обратно. Тѣ се освобождаватъ отъ пощенска такса.

„Чл. 5. Министерството на просвѣщенieto опрѣдѣля глобата и разпорежда прѣдъ надлежната властъ за събирането ѝ.

„Обтѣжаване на глобата може да се направи въ 15-дневенъ срокъ прѣдъ мировия съдия, рѣшението на когото е окончателно.

„Наложенитъ глоби се внасятъ за смѣтка на фонда при Министерството на народното просвѣщение, който се урежда за подпомагане на дѣтеката литература.

„Чл. 6. Издаването и разпространението на книги и списания за дѣца и юноши, неodobrenи отъ министерството, се забранява. Такива книги се конфискуватъ, а разпространителитѣ се прѣдватъ въ съдъ. Ако разпространителтъ е учителъ, наказва се съ уволнение.

„Чл. 7. Министерството създава и организира издаването на редъ книги, библиотеки и списания за дѣца и юноши.

„За тая цѣль при культурното отдѣление въ министерството се учрѣжда комитетъ отъ 5 души.

„Чл. 8. Министерството издава въ изящна външност и отбрани произведения отъ по-добритѣ български автори, които раздава като подарѣци веѣка година на отличили се ученици отъ всички училища. Такива издания не се пущатъ за продажня.

„Чл. 9. Веѣка година въ бюджета си то прѣдвижда суми за награди и субсидии на най-добритѣ произведения за дѣца и юноши.

„Чл. 10. Приложенето на този законъ става по особенъ правилникъ.“

Прѣдседателтъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за дѣтеката литература, както се прочете отъ г. секретаря, моля, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство, приема се.

Третата точка отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за заселване бѣжанцитѣ и обезпечаване поминѣка имъ.

Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь д-ръ К. Консуловъ (з): (Чете)

„З А К О Н Ъ

за заселване бѣжанцитѣ и обезпечаване поминѣка имъ.

„Чл. 1. Бѣжанцитѣ се заселяватъ въ окрѣзи, околни и мѣстности, прѣдварително опрѣдѣлени отъ Министерския съвѣтъ, по докладъ на министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, а поминѣка имъ се обезпечавана по реда и при условията, прѣдвидени по-долѣ.

„Чл. 2. Бѣжанци, въ смисълъ на настоящия законъ, сѣ всички лица отъ българска народностъ изъ Македония, Тракия, Добруджа и западнитѣ краища на България, които сѣ забѣгнали или забѣгнатъ въ прѣдѣлитѣ на царството вследствие политическитѣ събития и промѣни въ казанитѣ области, настѣжили слѣдъ 1912 г.

„Чл. 3. На веѣки бѣжанецъ, споредъ числото на членовѣтъ въ домакинството и имотното му състояние, се отпуска:

„1) земя за обработване (ниви, ливади, лозя, градини и др.) най-много до 50 декара въ полскитѣ мѣста, до 80 декара въ полупланинскитѣ и до 120 декара въ чисто планинскитѣ, и то споредъ видоветѣ културни, разполагаета за раздаване земя въ дадена мѣстностъ и плодovitостъта на почвата;

„2) жилищни и поминѣчни сгради (дюкяни, воденици, динки и др.) или пъкъ мѣста за постройка на такива;

„3) безплатенъ дървенъ строителенъ материялъ отъ държавнитѣ гори и складове и безплатното му прѣвозване по държавнитѣ желѣзници или съ други държавни прѣвозни срѣдства (кола, каміони и др.);

„4) безплатно пътуване и прѣвозване на пощакцината, инвентара и добитѣка му по държавнитѣ желѣзници или

съ други държавни прѣвозни срѣдства, до мѣстото на окончателното му заселяване;

„5) заеми отъ Българската земеделска банка: за постройка на жилищни и поминѣчни сгради, за снабдяване съ живъ и мъртавъ инвентаръ, нуженъ за обработване на отпуснатата му земя, а смѣто и за набавяне на оръдия и сѣлѣва, необходими за упражняване занаятието му;

„6) врѣмenni парични помощи или безплатно хлѣбъ и друга — храна на крайно бѣднитѣ и лишени отъ срѣдства за прѣхрана;

„7) безплатна медицинска помощъ и безплатни лѣкарства до окончателното имъ заселяване.

„Бѣжанци, материялното състояние на които имъ дава възможностъ на свои срѣдства да се грижатъ за обезпечаване на поминѣка си, не се ползватъ отъ облагитѣ, прѣдвидени въ този членъ.

„Чл. 4. Бѣжанцитѣ се заселяватъ въ празни мѣста и сгради на съществуващи селища, въ повозастроени махали край тѣхъ, въ подновени стари разрушени или въ новоосновани селища.

„Чл. 5. При разпрѣдѣляне на бѣжанцитѣ въ мѣстности за заселяване, опрѣдѣлени отъ Министерския съвѣтъ, трѣбва да се внимава щото: 1) производителнитѣ имъ трудъ да бѣде изпользуванъ напълно; 2) производственитѣ и поминѣчни условия въ мѣстноститѣ за заселяване да могатъ да се развитъ и изпользуватъ най-рационално; 3) да се обезпечи поминѣка на бѣжанцитѣ съобразно съ досегашнитѣ занятия на веѣкиго отдѣлно, и 4) климатическитѣ, производствени и поминѣчни условия на мѣстата за заселяване да сѣ по възможностъ еднакви съ оитѣзи въ роднитѣ имъ краища.

„Чл. 6. Земя за обработване се отпуска само на бѣжанци, които сѣ занимавали съ земледѣлие или земледѣлческо стопанство въ роднитѣ си краища, или пъкъ зяватъ формално, че занаятѣтъ ще се занимаватъ съ такова.

„Чл. 7. Земя за обработване се отпуска: 1) отъ държавнитѣ и безстопанствени обработени или не земи (ниви, ливади, градини, части отъ гори и др.); 2) части отъ изпользувани и излишни градски и селски мери, и 3) части отъ монастирски, вакѣфски и чифлишки земи, които не се обработватъ непосредствено отъ тѣхъ и не служатъ за прѣжитѣ имъ нужди.

„Чл. 8. Жилищни и поминѣчни сгради се отпущатъ отъ държавнитѣ такива, вакѣфскитѣ и чифлишкитѣ, годни или пъкъ приспособени за цѣльта.

„Чл. 9. Мѣста за постройка на жилищни и поминѣчни сгради се даватъ: 1) отъ държавнитѣ дворни празни мѣста или такива, въ които има полуразрушени здания, 2) отъ монастирскитѣ, вакѣфски и чифлишки празни мѣста, които не служатъ за тѣхнитѣ прѣки нужди, и 3) отъ общинскитѣ мери край селата и градовѣтъ, където би имало възможностъ и удобства да се застрои нова махала.

„Забѣлѣжка. Когато се касае за застрояване нова махала на общинска мера, общинскитѣ съвѣтъ има право да посочи коя частъ отъ мерата може да се даде за цѣльта.

„Чл. 10. Заселяването на бѣжанцитѣ и обезпечаването на поминѣка имъ се извършва отъ мѣстни околийски комисии подъ ржководството и непосредствения надзоръ на особено бюро при Министерството на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве.

„Бюрото за заселяване на бѣжанцитѣ, както и мѣстнитѣ околийски комисии, се сношаватъ направо съ държавнитѣ и частни учрѣждения и лица.

„Всички законни искания и на бюрото и рѣшения на комиснитѣ сѣ задължителни за всички тия учрѣждения и лица.

„Чл. 11. Бюрото за заселяване на бѣжанцитѣ при министерството се завежда отъ единъ началникъ, подпомогнатъ отъ двама помощници и потребния канцеларски персоналъ.

„При бюрото се назначаватъ делегати, числото на които се опрѣдѣля отъ министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве. Делегатитѣ прѣдставяватъ бюрото въ мѣстнитѣ околийски комисии съ право на еднакво участие въ тѣхнитѣ дѣйствия и рѣшения.

„Чл. 12. Бюрото ржководи и надзирава непосредствено работата на мѣстнитѣ околийски комисии и имъ дава потребнитѣ нареждания и наставления по изпълнение на възложенитѣ имъ длѣжности и прилагане наредбитѣ на този законъ.

„То се застъпва прѣдъ всички власти, учрѣждения и лица за нуждитѣ и интереситѣ на бѣжанцитѣ.

„Чл. 13. Мѣстнитѣ околийски комисии се състоятъ отъ околийския началникъ, за прѣседателъ, единъ окръженъ съвѣтникъ, делегатътъ на бюрото и единъ бѣжанецъ, избранъ отъ бѣжанцитѣ, за членове.

„Въ тѣзи комисии взематъ участие съ еднакви права, чиновника по държавнитѣ имоти, агронома, околийския гѣбаръ или инспектора-гѣбаръ по маларията, началника на мѣстния клонъ на Българската земеделѣческа банка, мѣстния кметъ или помощника му, както и други технически лица държавни служители, всѣки пътъ, когато има да се разрѣшаватъ въпроси въ кръга на тѣхната компетентностъ или специалностъ.

„Чл. 14. Мѣстнитѣ околийски комисии се грижатъ за посрѣщането на бѣжанцитѣ, за настаняването имъ врѣменно или на постоянно мѣстожителство, за прѣхраната и снабдяването имъ съ жилище и земя за обработване за отпушане на земи съгласно прѣдписанието на настоящия законъ, както и за удовлетворяване изобщо на всички тѣхни нужди и интереси.

„Врѣменното настаняване на бѣжанцитѣ може да става и въ имоти на частни лица, стига това да не е особено обременително за послѣднитѣ.

„Това правило важи и за тѣхнитѣ, взети до влизането на този законъ въ сила отъ надлежнитѣ органи на административната властъ по врѣменното настаняване на бѣжанцитѣ въ частни имоти.

„Чл. 15. Всѣко дѣйствие и рѣшение на околийскитѣ комисии се вписва въ кратки мотивирани протоколи.

„Рѣшенията се изпълняватъ отъ самитѣ комисии или отъ надлежнитѣ органи на административната властъ.

„Рѣшенията на комисии тѣ по въпроси, по които члестъ-делегатъ на бюрото е останалъ на особено мѣстѣ, се привеждатъ въ изпълнение само слѣдъ като се одобрятъ отъ бюрото за заселяване на бѣжанцитѣ при Министерството на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве.

„Чл. 16. Рѣшенията на околийскитѣ комисии за отпушане на бѣжанцитѣ земи, сгради или мѣста за постройка на такива, принадлежащи на държавата или числящи се въ категорията на безсѣпанственитѣ имоти, се привеждатъ въ изпълнение само слѣдъ като, по докладъ на бюрото по заселяване на бѣжанцитѣ, се утвърдятъ отъ министра на земледѣлнето и държавнитѣ имоти, а въ случай, че тѣзи земи, сгради или мѣста се използватъ или владѣятъ отъ частни лица, било по договоръ, било безъ такъвъ, тѣ се отнематъ по административенъ редъ отъ послѣднитѣ.

„Чл. 17. Членоветѣ на околийскитѣ комисии получаватъ за всѣко заседание възнаграждение, размѣрътъ на което се опрѣдѣля въ бюджета на Министерството на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве.

„За всѣко неоправдано отсъствие отъ заседанията, членоветѣ се глобяватъ съ 50 (петдесетъ) лева отъ министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, по докладъ на началника на бюрото. Глобата се събира отъ финансовитѣ бирници и се внася на приходъ въ държавното съкровище.

„Чл. 18. Общинскитѣ, монастирски, вакѣфски и чифлишки покрити или непокрити имоти, опрѣдѣлени за раздаване на бѣжанцитѣ, се отчуждаватъ съ рѣшение на околийскитѣ комисии, утвърдено отъ министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, слѣдъ което то може да се обжалва отъ недоволнитѣ заинтересовани лица или учрѣждения прѣдъ Върховния административенъ съдъ въ двѣ-недѣленъ срокъ отъ деня на съобщението му въ прѣписъ по реда на закона за административното правосъдие.

„Завладяването на отчужденитѣ имоти става слѣдъ като рѣшението за отчуждаване влѣзе въ законна сила.

„Цѣната на отчужденитѣ имоти се опрѣдѣля, по искане на заинтересованитѣ, отъ окръжния съдъ, въ района на който се намиратъ тѣ, и то по срѣдната имъ пазарна стойностъ прѣзъ послѣднитѣ десетъ години.

„Опрѣдѣлението на съда за оцѣнка е окончателно и подлежи на касационно обжалване въ двѣ-недѣленъ срокъ отъ деня на произнасянето му.

„Опрѣдѣлената отъ съда цѣна за отчужденитѣ имоти се изплаща отъ държавата въ лихвоосни държавни цѣбни книжа, а за общинскитѣ имоти се заплаща въ брой.

„Чл. 19. Стойността на раздаденитѣ на бѣжанцитѣ земи, сгради и мѣста за постройка на такива, заедно съ извѣстенъ процентъ лихва, която ще се взема отъ всѣки бѣжанецъ, ще се изплаща отъ тѣхъ на държавата въ продължение на двадесетъ-годишенъ срокъ, считанъ отъ третата година подиръ получаването на тѣзи имоти.

„Размѣрътъ на лихвата ще се опрѣдѣли отъ Дирекцията на държавнитѣ дългове съвмѣстно съ бюрото за заселяване на бѣжанцитѣ въ началото на третата година слѣдъ раздаване на имотитѣ и то по начинъ да се покрие лихвата, която държавата ще плаща за отчужденитѣ въ полза на бѣжанцитѣ имоти.

„Поменатата стойностъ съ лихвитѣ се събира отъ държавнитѣ бирници по реда за събиране на прѣжитѣ данъци.

„Чл. 20. Бѣжанцитѣ ставатъ собственици на даденитѣ имѣ имоти само слѣдъ като изплатятъ пълно стойността имъ, когато се и снабдяватъ съ надлежния актъ отъ чиновника по държавнитѣ имоти. Тѣ не могатъ да ги залагатъ, нито продаватъ или изобщо отчуждаватъ прѣди да сж изплатили пълно стойността имъ, по въ всѣки случай не по-рано отъ двадесетъ години.

„Възбрача или продажба на тѣзи имоти за дългъ на бѣжанцитѣ сжщо не се допуша прѣди изтичането на двадесетъ-годишния срокъ, освѣнъ въ полза на Българската земеделѣческа банка и то само слѣдъ пълното изплащане на стойността имъ.

„Чл. 21. Поправката и поддържането на раздаденитѣ на бѣжанцитѣ жилищни и поминъчни сгради се извършва отъ самитѣ тѣхъ и за тѣхна смѣтка.

„Чл. 22. Раздаденитѣ на бѣжанцитѣ земи, жилищни и поминъчни сгради, както и мѣстѣ за постройка на такива, се освобождаватъ отъ данъкъ въ продължение на петъ години, считанъ отъ деня, въ който сж получили такива.

„Чл. 23. Българската земеделѣческа банка отпуща, подъ гаранция на държавата, заеми на бѣжанцитѣ най-много до двадесетъ хиляди (20.000) лева на домакинство. За тази цѣль държавата открива кредитъ на банката, ако послѣдната не може да задоволи пълно нуждитѣ на бѣжанцитѣ съ свои срѣдства.

„Чл. 24. Заемитѣ се отпушатъ за набавяне сѣмена за посѣвъ, за купуване добитъкъ, земеделѣчески орджия и сѣчива, за постройка на жилищни и поминъчни сгради, както и за набавяне на запаятчийски орджия и материали, необходими за упражнене на занаятето.

„Заемитѣ за набавяне сѣмена за посѣвъ, добитъкъ и земеделѣчески орджия се отпушатъ само на земеделѣчески домакинства, които иматъ своя земя или на които е отпусната такава съгласно наредбитѣ на този законъ или пъкъ отъ бившитѣ колонизационни комисии.

„Чл. 25. Сумитѣ по заема се отпушатъ на текуща смѣтка по договоръ съ срокъ за изплащане десетъ години най-много, и съ единъ процентъ до-голъма лихва отъ прѣдвиденитѣ по тарифата на банката лихви, които се събиратъ или капитализиратъ въ края на всѣко шестмѣсечие.

„Погашението на дължимитѣ суми става чрѣзъ ежегодни вноски.

„Единиятъ процентъ въ повече се внася въ особенъ фондъ и служи за погашение на несѣбираемитѣ вземания.

„Чл. 26. Размѣрътъ на заема, който трѣбва да се отпусне на всѣко отдѣлно бѣжанско домакинство, се опрѣдѣля отъ мѣстната околийска комисия, въ състава на която участвуватъ, като членове, кметътъ и началникътъ на мѣстния клонъ на Българската земеделѣческа банка.

„Този размѣръ се опрѣдѣля възъ основа на списъци въ три екземпляра, съставени въ всѣка селска или градска община отъ комисия въ съставъ: кметътъ, секретаръ-бирникътъ, единъ или двама бѣжанци, единъ учителъ или свещеникътъ.

„Чл. 27. Списъцитѣ се съставятъ слѣдъ обстойно изучаване мѣстнитѣ нужди на всѣко бѣжанско домакинство, имущественото му състояние, разполагаемата работна земя, работни рѣцѣ, добитъкъ, сѣчива и орджия.

„Въ тѣзи списъци се отбѣлзва: 1) числото на членоветѣ въ всѣко домакинство (име, прѣзвие и възраст); 2) работната земя и добитъкъ, съ които разполага всѣко домакинство; 3) какво количество сѣме, колко и какви сѣчива и орджия сж необходими; 4) колко и какъвъ добитъкъ е потрѣбенъ; 5) колко и какъвъ строителенъ материалъ е необходимъ за изграждането на нуждитѣ жилищни и поминъчни сгради, и 6) размѣрътъ на заема, който, по мнѣнието на тази комисия слѣдва да се отпусне на домакинството.

„Чл. 28. Рѣшенията на околийската комисия, съ които се опрѣдѣля размѣра на заема, който трѣбва да се отпусне на всѣко домакинство, се изпращатъ за одобрение въ бюрото за заселяване на бѣжанцитѣ, само когато кметътъ или началникътъ на клонъ на Българската земеделѣческа банка, като членове на поменатата комисия, сж

останали на особено мигъне. Бюрото одобрява или не тѣзи рѣшения, слѣдъ като вземе мигънето на Дирекцията на държавните дългове или на Българската земеделска банка.

„Рѣшенията на комисията се отбѣлзватъ въ тритѣ екземпляри на списъците, отъ които единиятъ екземпляръ се изпраща въ надлежния банковъ клоъ за изпълнение, другиятъ въ Дирекцията на държавните дългове за свѣдѣние, а третиятъ — на надлежния кметъ, за да съобщи на заинтересованитѣ размѣра на разрѣшенитѣ имъ заеми.

„Чл. 29. Сумитѣ по разрѣшенитѣ заеми се теглятъ постепенно и трѣбва да се употребяватъ само за цѣльта, за която сѣ били отпуснати.

„Общинскитѣ кметове, секретарь-бирничитѣ, държавнитѣ бирници, банковитѣ органи, агрономитѣ и делегатитѣ на бюрото слѣдятъ доколко отпуснатитѣ заеми се разходватъ за прѣдначаченитѣ цѣли и за всѣко констатирано отклонение съставятъ актъ, който изпращатъ на надлежния банковъ клоъ. Този послѣдниятъ прави нареждане да се закрие кредита на лицето и да се събератъ веднага по езекутивенъ редъ изтегленитѣ до тогава суми по заема.

„Чл. 30. Земеделскитѣ и занаятчийски оръдия и сѣчива, добитъкътъ, купецъ съ пари отъ отпуснатитѣ заеми, не могатъ да се залагатъ или продаватъ отъ бѣжанцитѣ, нито пъкъ секвестиратъ за дългъ на послѣднитѣ прѣди окончателното издѣлжение на заемитѣ, освѣнъ въ полза на Българската земеделска банка.

„Сключенитѣ за това сдѣлки отъ бѣжанцитѣ сѣ недѣйствителни и виновнитѣ лица се наказватъ съ тъмниченъ затворъ до шестъ мѣсеца.

„Чл. 31. Търговско-индустриалнитѣ камари издаватъ на бѣжанцитѣ занаятчи свѣдѣтелства за майстори само възъ основа на издаденитѣ имъ отъ надлежнитѣ околийски комисии удостовѣрения, безъ да се изискватъ други пѣкои условия за това. Въ тѣзи удостовѣрения се означава какъвъ занаятъ има лицето и колко време го е упражнявало въ родния си край.

„Чл. 32. Дѣцата на бѣжанцитѣ се приематъ въ училищата на царството възъ основа на свѣдѣтелства, издадени отъ бившитѣ имъ учители, или кметове и секретарь-бирници въ роднитѣ имъ краища, а при липса на такива — отъ мѣстнитѣ околийски комисии.

„Чл. 33. Бѣжанцитѣ отъ български произходъ, заселени въ прѣдѣлитѣ на царството по реда, прѣдвиденъ отъ настоящия законъ, ставатъ по право, български подданници и членове на общинитѣ, въ района на които сѣ установени.

„Чл. 34. Бѣжанцитѣ, които откажатъ да се заселятъ въ опрѣдѣленитѣ имъ отъ околийски комисии мѣста, се лишаватъ отъ облагитѣ на този законъ.

„Чл. 35. Лицата, които сѣ подписали раздавателнитѣ списъци, прѣдвидени въ чл. чл. 26 и 27, отговарятъ по граждански и уголовенъ редъ за истинността на съдържанитѣ се въ тѣхъ свѣдѣния.

„Чл. 36. За перадене, немарливостъ и допусната бавностъ при изпълнение на възложенитѣ имъ отъ настоящия законъ длъжности, членовѣ на околийскитѣ и общински (чл. 36) комисии се наказватъ съ глоба отъ 50 до 500 л. за всѣки отдѣленъ случай. Глобата се налага отъ министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве по доклада на началника на бюрото за заселване на бѣжанцитѣ.

„На сѣщото наказание подлежи и всѣки държавенъ или общински чиновникъ, който забави или откаже да изпълни едно законно искане, нареждане или рѣшение на бюрото или на околийскитѣ комисии. Въ този случай глобата се налага отъ прѣмото началство на виновния, по искане на бюрото за заселване на бѣжанцитѣ.

Прѣседателъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за заселване бѣжанцитѣ и обезпечаване помилка имъ, както се докладва, моля, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство, приема се.

Слѣдната точка отъ дневния редъ е: трето четене на законопроекта за разрѣшение на Плѣвенската градска община да сключи заемъ 800.000 л.

Моля г: докладчика да го докладва.

Докладчикъ д-ръ К. Консуловъ (з): (Чете)

„З А К О Н Ъ

за разрѣшаване на Плѣвенската градска община да сключи заемъ 800.000 л.

„Чл. 1. Разрѣшава се на Плѣвенската градска община да сключи отъ Българската народна банка заемъ, въ размѣръ на 800.000 л., при слѣднитѣ условия: а) срокъ за изплащане 45 години; б) годишна лихва 7%; редовното изплащане на лихвитѣ и погашенията ще се осигури съ залагане общинскитѣ доходи отъ кръвницата, интизана, сержинитѣ и паема на общинскитѣ имоти.

„Чл. 2. Срѣдствата отъ заема ще се употребятъ изключително: 250.000 л. за откупване аптечния инвентаръ, принадлежащ на починалия плѣвенски аптекаръ Ламби Петровъ и 550.000 л. за погашаване закѣсенитѣ анониметни вноски по главния общински заемъ, сключенъ отъ Българската народна банка.

Чл. 3. Общинскитѣ доходи, които се залагатъ срѣщу заема, ще се внасятъ направо въ Българската народна банка, която, като одържи пужната сума за лихви и погашения, остатъка ще внася въ общинската каса.

„Чл. 4. Сумата отъ заема ще се внаше на приходъ и разходъ въ бюджета на Плѣвенската община за 1920/1921 г.“

Прѣседателъ: Които приематъ на трето четене законопроекта за разрѣшение на Плѣвенската градска община да сключи заемъ 800.000 л., както се прочете отъ докладчика, моля, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство, приема се.

Има думата г. министърътъ на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве.

Министъръ А. Димитровъ: Г. г. народни прѣдставители! Слѣдъ непрѣкъсната работа, която народното прѣдставителство свърши съ гласуване на бюджета, намираме, че е умѣтно да се даде една малка почивка на народнитѣ прѣдставители. Прѣдлагамъ идущото засѣдане да бѣде на 1 декемврий съ слѣдующия дневенъ редъ:

Първо четене на законопроектитѣ: 1) за отчетността и инспекцията на изборнитѣ учрѣждения; 2) за насърчение на земеделското производство, и 3) за допълнение на чл. чл. 148 и 351 отъ закона за народното просвѣщение.

По-нататъкъ слѣдватъ другитѣ законопроекти, които вече сѣ вписани въ дневния редъ.

Прѣседателъ: Които приематъ прѣдложенето на г. министра на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве, идущото засѣдане да бѣде на 1 декемврий съ прѣдложенія отъ него дневенъ редъ, моля, да си вдигнатъ ржката. Мнозинство, приема се.

Засѣдането се вдига.

Идущото засѣдане ще бѣде на 1 декемврий.

(Вдигнато на 10 ч. 10 м. прѣди пладнѣ)

Прѣседателъ: **А. БОТЕВЪ.**

Секретарь: **Д-РЪ К. КОНСУЛОВЪ.**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **В. Ив. Василиевъ.**